

Savonlinna

ARVIOINTIKERTOMUS 2023

Tarkastuslautakunta
20.5.2024

SAVONLINNA.FI

SISÄLLYS

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2023	4
Tehtävät ja toiminnan tarkoitus.....	4
Kokoonpano.....	4
Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta.....	5
3. ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2022 HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA.....	6
4. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA	8
Väestö.....	8
Työllisyys.....	8
Elinkeinoelämä ja koulutus.....	9
5. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN	10
Savonlinnan kaupungin talous.....	10
Keskushallinto	10
Sivistystoimen toimiala.....	11
Tekninen toimiala	13
Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	16
6. INVESTOINNIT JA KORJAUSVELKA.....	17
7. HENKILÖSTÖ	18
Yleistä.....	18
Työhyvinvointi ja sen kehittäminen.....	18
8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	19
9. YHTEENVETO	21
10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE	21
11. ALLEKIRJOITUKSET	22

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Kaupungin henkilöstö määrä oli 31.12.2023 yhteensä 1055 henkilöä, joista määräaikaisia 193. Vuotta aikaisemmin luku oli 1092 henkilöä, joista määräaikaisia 202. Terveysperusteisia sairauspoissaoloja oli 14,7 kalenteripäivää/htv. Vähennystä edelliseen vuoteen noin neljä kalenteripäivää/htv. Poissaolot ovat hieman kuntien keskiarvon alapuolella. Poissaolot vaihtelivat työyksiköittäin huomattavasti. Tuleviin eläköitymisiin olisi varauduttava riittävän ajoissa. Savonlinnan kaupungin työttömyysprosentti on laskenut hieman vuoden aika ollen 10,2 %. Tavoitteena olleesta Etelä-Savon keskiarvosta jäätii hieman.

Vuoden 2023 tilinpäätös osoittaa ylijäämää 12,2 M€. Hyvään tulokseen on vaikuttanut monta tekijää. Kaupungin oman talouden sopeuttaminen, verotulojen kasvu ja kertaluonteiset tulotukset vaikuttivat ratkaisevasti ylijäämän syntyymiseen. Taseessa oleva ylijäämä nousi 43,7 M€:oon. Tulos antaa vahvan pohjan tuleville vuosille. Myös jatkossa on seurattava aktiivisesti tulojen ja menojen kehittymistä.

Kaupungin takausvastuut olivat 13,5 M€, vähennystä 2,4 M€. Konsernivelka pieneni vuoden aikana noin 15 M€ eurolla. Nämä ovat erittäin positiivisia asioita.

Kulupuolella odottavat valtuuston päättämät investoinnit vuoteen 2027 mennessä yhteensä noin 90 M€. Investoinnit toteutuessaan tulevat

kasvattamaan korkokuluja noin 0,8 M€ vuodessa. Kaikki investoinnit kasvattaisivat pitkäaikaista vierasta pääomaa noin 110 M€. (21.12.2022 70,3 M€). Kulupuolella haasteina ovat edelleen muun muassa palveluverkoston sopeuttaminen ja korkokustannusten kasvu.

Valtuutetut ovat tehneet valtuustoaloitteita samoin nuorisovaltuusto sekä kuntalaiset kuntalaisaloitteita aktiivisesti. Aloitteissa on esitetty parannuksia ja toimenpiteitä kuntalaisten olosuhteiden sekä viihtyvyyden edistämiseksi ja parantamiseksi. Aloitteen tekijöiden esille nostamat asiat ja parannus koetaan tärkeiksi. Aloitteet pitää käsitellä organisaatiossa viivyttämättä ja tekijöille tiedotettava aloitteen etenemisestä.

Hallintosäännössä määritellään aloitteiden käsittelyaika ja tiedotus aloitteen tekijälle. Aloitteiden nihkeä eteneminen ja puutteellinen valmistelu passivoi varmaan tekijöitä. Aloitteen ajankohtaisuus ja hyöty mitä halutaan aloitteessa edistää, valuu hukkaan. Ripeä käsittely ja valmistelu asiaan liittyen palvelee kaikkia.

Toimialajohto on vastuussa aloitteiden etenemisestä.

Markku Nousiainen
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2023

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Lisäksi lautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Kokoonpano

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.10.2021 § 108 valinnut tarkastuslautakunnan valtuustokaudelle 2021-2025. Lautakunnassa on hallintosäännön mukaan 11 jäsentä, joista puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 31.12.2023

Nousiainen Markku, puheenjohtaja

Loikkanen Tuomas, varapuheenjohtaja

Kaksonen Kimmo

Kaskinen Anniitta

Loikkanen Marjut

Malinen Juho-Petteri

Mutikainen Jarmo

Nousiainen Marja Sisko

Nykänen Martti

Sallinen Leena

Sallinen Tuula

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 50 §:n mukaan lautakunnan on lisäksi seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Lautakunnan on tehtävä tarvittaessa esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi ja huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lautakunnan on tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Varajäsenet

Kaukoranta Matti

Laurio Jukka

Koponen Arto

Herttuainen Anne

Kiesiläinen Merja

Kosonen Lauri

Luukkanen Paavo

Jalvanti – Hannikainen Satu

Pölonen Kari

Virta Marianna

Verho Kati

Tarkastuslautakunnan esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimi sisäinen tarkastaja Päivi Matilainen.

Vuoden 2023 hallinnon ja talouden tarkastajana on toiminut valtuuston 26.9.2022 § 75 tilintarkastusyhteisöksi valitsema BDO Auditor Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, HT Minna Ainasvuori.

Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta

Tarkastuslautakunta on työskennellyt vuosille 2021 – 2024 laatimansa arviointisuunnitelman ja tarkennetun vuoden 2023 työohjelman mukaisesti. Vuoden 2023 arviointityön valmistelua varten tarkastuslautakunta kokoontui neljä kertaa vuoden 2023 aikana ja kahdeksan kertaa vuoden 2024 aikana.

Tarkastuslautakunta on työssään ottanut huomioon lautakunnan jäsenten mahdolliset sidonnaisuudet ja esteellisyydet. Sidonnaisuuksia on käsitelty lautakunnan kokouksissa tarvittaessa ja ne on merkitty pöytäkirjaan. Esteelliset jäsenet eivät ole osallistuneet ko. asioiden käsitelyyn.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston vuoden 2023 hyväksymään talousarvioon ja kaupunginhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen. Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintaan pöytäkirjojen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pyytämiensä selvitysten avulla. Tämän arviointikertomuksen laatimista varten tarkastuslautakunta on kokouksissaan syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana kuullut kaupunginjohtajaa, talousjohtajaa,

hallintojohtaja-kaupunginlakimiestä, hallintopäällikköä, tietohallintopäällikköä, vs. henkilöstöpäällikköä, vs. elinkeinojohtajaa, kaupungin omistamien konserniyhtiöiden yhtä toimitusjohtajaa, sisäistä tarkastajaa sekä pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja ja työsuojelupäällikköä.

Vuoden 2023 arvioinnin painopisteenä on ollut keskushallinto.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle 15.2.2024 ja 20.5.2024 sopimuksen mukaisesti. Tilintarkastajan työohjelma vuodelle 2023 on käsitelty lautakunnan kokouksessa 31.8.2023.

Tilintarkastaja on antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen 20.5.2024. Tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaisia kuntalain 125 §:n 2. momentissa tarkoitettuja muistutuksia, joiden johdosta tarkastuslautakunnan olisi tullut ryhtyä ko. pykälän 3. momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

3. ARVIOINTIKERTOMUKSEN 2022 HAVAINTOJEN JÄLKISEURANTA

Kaupunginvaltuusto merkitsi 12.6.2023 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja päätti pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kaupunginhallitus 19.6.2023 antoi päätöksen tiedoksi ja toimenpiteitä varten talousjohtajalle. Talousjohtaja ohjeisti arviointikertomuksen vastineiden keräämisessä siten, että kaupunginhallitus voi antaa lausunnon valtuustolle marraskuun 2023 loppuun mennessä. Kaupunginvaltuusto merkitsi 13.11.2023 tiedoksi arviointikertomuksessa 2022 esille tuotuihin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet. Tarkastuslautakunta käsittelee 14.12.2023 kokouksessa vuoden 2022 arviointikertomukseen annettuja vastineita.

Vuoden 2022 arviointikertomuksen vastineita koskevan tarkastelun tavoitteena ei ole käsitellä yksityiskohtaisesti jokaista annettua vastinetta. Tavoitteena on nostaa esiin tarkastuslautakunnan tekemiä keskeisiä huomioita, joihin lautakunnan mielestä tulee edelleen kiinnittää huomioita.

Talouden tasapainottaminen

Tarkastuslautakunta kiinnitti arviointikertomuksessa 2022 huomiota valtionosuuksien vähenemiseen, mikä tulee vaikeuttamaan talouden tasapainottamista tulevaisuudessa. Tästä syystä tarkastuslautakunta kysyi toimenpiteistä. Vastineen mukaan sekä rakennemuutos että valtionosuustulon pienentyminen tulevat johtamaan talouden sopeuttamistarpeeseen kaikilla kaupungin toimialoilla. Kaupunkitasolla tullaan laatimaan yksityiskohtainen sopeuttamisohjelma taloussuunnitelmakausille TS2024-2028, jonka tavoitteena on katkaista

näköpiirissä oleva, syvenevä tuloksen alijäämä. Yksityiskohtainen sopeuttamisohjelma tullaan tuomaan hyväksyttäväksi kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kiittää vastineessa esitetyjä konkreettisia ja perusteellisia syitä taloudelliseen tilanteeseen vaikuttaneista seikoista. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä yksityiskohtaisen sopeuttamisohjelman valmistamista. Tarkastuslautakunta toivoo, että sopeuttamistoimenpiteissä huomioidaan kaupungin veto- ja pitovoima.

Kaupungin palveluverkko

Arviointikertomuksessa 2022 tarkastuslautakunta totesi nykyisen palveluverkon ja investointitason aiheuttavan taseeseen kertyneen ylijäämän muuttuvan rakenteelliseksi alijäämäksi muutamassa vuodessa. Tarkastuslautakunta kysyi jo tehdyistä toimenpiteistä ja suunnitelmista tulevaisuusarvion lieventämiseksi. Arviointikertomuksen vastineessa todettiin kaupungin kustannusten olevan kuntien tehokaimmassa päässä, koska sopeuttamis- ja tehostamistyötä on toteutettu määrätietoisesti. Kuitenkin väestön ikäjakauman muutos tulee asettamaan palveluverkolle sopeuttamispaineita. Kuntalaisten ja lasten yleisen määrän vähentyminen tulee johtamaan pienempään palvelutarpeeseen ja vaikuttamaan toimialojen palveluihin.

Ennuste oppilasmäärän vähenemisestä 2600 oppilaasta 1570 oppilaaseen tulee asettamaan sivistystoimelle sopeuttamispaineita. Vastineessa tarkastuslautakunnalle on todettu, että tavoitteena on sopeuttaa palveluverkkoa siten, että nykytasoiset varhaiskasvatus- ja opetus-tehtävät sekä lakisääteiset palvelut pystytään tuottamaan.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vastineessa esitetyt seikat on huomioitava palveluverkossa. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että sivistystoimessa sopeuttamispaineista huolimatta varhaiskasvatus- ja opetustehtävät pyritään tuottamaan nykytasoisina. Tarkastuslautakunta suosittelee toimialoja palveluverkkoa ja palveluiden laatua tarkastellessa huomioimaan päätösten vaikutukset kaupungin veto- ja pitovoimaan.

Perusopetus

Tarkastuslautakunta on huolissaan kelpoisen työvoiman saatavuudesta sijaisuuksiin. Arviointikertomuksessa kysyttiin, vaarantuuko laadukas suunnitelmallinen työ, jos sijaisia ei ole saatavissa? Sivistystoimen vastauksen mukaan kelpoista työvoimaa ei aina ole ollut saatavissa kaikkiin sijaisuuksiin. Erityisesti ongelmia on esiintynyt haja-asutusalueilla, mutta myös tietyissä oppiaineissa keskusta-alueenkin kouluissa. Vastineessa todettiin myös, että hakijoita eri tehtäviin on ollut vuosi vuodelta vähemmän. Sivistystoimen mukaan lähtökohtaisesti perusopetuslain vaatimukset täyttyvät kuitenkin kaikissa kouluissa ja sijaisuudet täytetään parhailla mahdollisilla saatavissa olevilla hakijoilla.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että pätevien sijaisten saatavuuteen on tarkoitus puuttua ammattilehtien työpaikkailmoituksilla, kohdenetuilla työnantajaesittelyillä sekä Itä-Suomen yliopistoon suunnatulla markkinoinnilla.

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kysyi myös, kohtelee ko koulukohtainen 25 oppilaan raja kaikkia savonlinnalaisia peruskoulun oppilaita yhdenmukaisesti ja laadullisesti? Lautakunnan saaman vastineen mukaan käytössä oleva koulukohtainen oppilasmääräraja ei kohtelee yhdenvertaisesti oppilaita siltä osin, että pienissä n. 25 oppilaan kouluissa oppilaat

voivat opiskella hyvinkin pienissä ryhmissä, kun taas suuremmissa kouluissa joudutaan tällöin kasvattamaan ryhmäkokoja ja opiskelemaan suuremmissa ryhmissä. Koulukohtaisen rajan ainoana positiivisena asiana vastineessa todettiin, että oppilasmääräraja turvaa tasapuolisemman lähtökohdan koulumatkojen osalta oppilaiden välillä.

Tarkastuslautakunta pitää positiivisena, että toimialalla tiedostetaan nykyisen käytännön kohtelevan savonlinnalaisia oppilaita eriarvoisesti. Tarkastuslautakunta toivoo toimenpiteitä koululaisten yhdenvertaisen kohtelun mahdollistamiseksi.

Nuorten viihtyvyys

Tarkastuslautakunta kysyi arviointikertomuksessa, miten Savonlinna pystyisi kaupunkina paremmin vastaamaan nuorten toiveisiin, viihtyvyyteen, koulutustarpeisiin ja asukastyytyvyyteen. Tämän lisäksi pyydettiin lisätietoa asioiden hyväksi tehdyistä toimenpiteistä. Vastineessa todettiin, että nuorten mahdollisuutta vaikuttaa tuetaan mm. nuorisvaltuustossa ja koulujen oppilaskuntatyössä. Yhdeksi mahdolliseksi keinoksi vastineessa mainittiin, että nuorten toiveiden laajamittaisempaan huomioimiseen voisi olla osallistavan budjetoinnin määrärahan lisääminen. Myös nuorten toiveiden huomioiminen mm. tehdyissä kuntalaisaloitteissa on tärkeää mm. viihtyvyyden ja asukastyytyvyyden näkökulmasta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että lautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin oli esitetty enimmäkseen hyviä ja perusteltuja vastauksia. Lisäksi tarkastuslautakunta kiittää toimialoja perusteellisista ja yksityiskohtaisista vastineista.

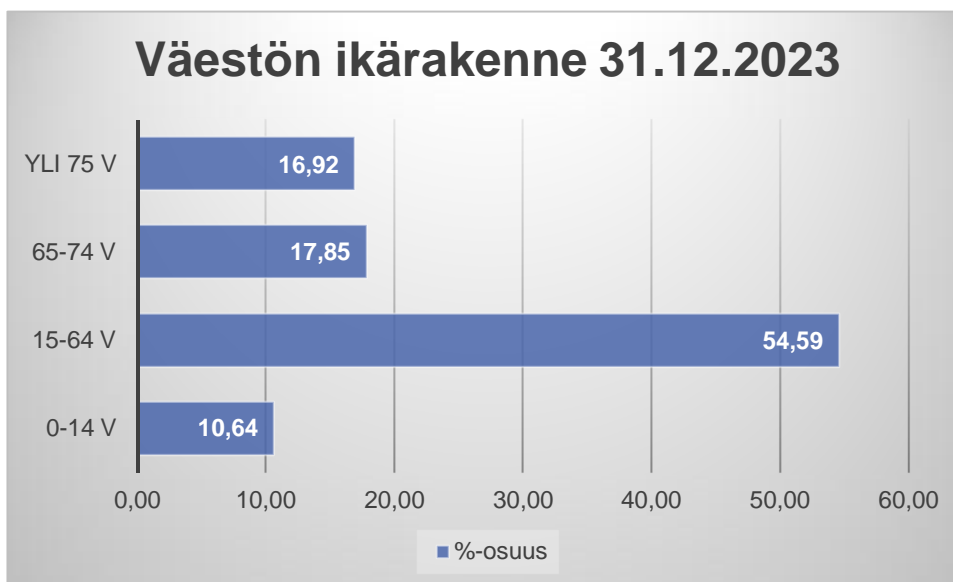
4. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA

Väestö

Savonlinnan väkiluku vuoden 2023 lopussa oli 31 842 henkilöä, muutosta edelliseen vuoteen -246 henkilöä (muutos -0,77 %). Vuosien 2021 ja 2022 muutos oli -1,4 %.

Savonlinnan kaupungin nettomuutto on jatkunut jo neljänä vuonna peräkkäin positiivisena. Vuonna 2023 nettomuuttajien määrä oli +108 henkilöä, vuonna 2022 luku oli +24, vuonna 2021 +216 ja vuonna 2020 +26.

Alla taulukossa on kuvattu Savonlinnan kaupungin väestön ikärakenne 31.12.2023.

Taulukko 1. Väestön ikärakenne 31.12.2023 (Tilastokeskus)

Alueemme väestön kokonaiskehitykseen vaikuttaa edelleen negatiivisesti syntyvyyteen nähden korkea kuolleisuus.

Työllisyys

Työllisten määrä Savonlinnassa vuoden 2023 lopussa oli 13 520, jossa on laskua edelliseen vuoteen 252, (muutos -0,1 %). Savonlinnan työttömyysaste joulukuun lopussa oli 13,6 %, kun se vastaavana ajankohtana vuonna 2022 oli 12 %. Avoimia työpaikkoja Savonlinnassa oli vuoden viimeisenä päivänä 200.

Kaupungin työllisyyspalvelut ovat yhdessä muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa panostanut pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Vuoden 2023 aikana kaupunki työllisti palkkatuella 250 henkilöä. Kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus vuonna 2023 oli noin 2,43 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2022 oli noin 2,48 miljoonaa euroa.

Elinkeinoelämä ja koulutus

Vuoden 2023 tärkein edunvalvontatavoite oli Savonlinnan keskussairaalan toiminnan jatkuminen ympärivuorokautisena yhteispäivystyssairaalana. Edunvalvontaa tehtiin todella paljon eri tahojen kanssa ja kuntalaisetkin osallistuivat aktiivisesti sairaalan puolustamiseen eri tavoin ja eri kanavissa.

Edunvalvontaa toteutettiin lisäksi mm. seuraavien asioiden osalta: Luonnonvarakeskus Luken aseman vahvistaminen strategisena yksikkönä ja maakunnallisen laajakaistahankkeen edistäminen sekä Parikkala-Savonlinna-Pieksämäki

rataosuuden investointien ja sähköistämisen edistäminen.

Koulutuksen ja osaamisen kehittämisessä tehdään vahvaa yhteistyötä Samiedun, Xamk:n ja Aalto-yliopiston kanssa. Samiedu on saanut tammikuussa 2024 oikeudet kuuteen englanninkieliseen tutkintoon johtavaan koulutusohjelmaan.

Charter-lentoyhteydet Euroopasta alkoivat kesällä 2023 ja tulevalle kesälle 2024 on sovittu 17 lentoa Savonlinnaan.

Kuva 1. Savonlinnan teknologiapuisto Noheva Lypsniemessä.

5. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Tässä luvussa käydään läpi asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista yleisesti sekä toimialoittain.

Savonlinnan kaupungin talous

Kaupungin tilikauden tulos oli edellisvuoden tapaan ylijäämäinen. Vuoden 2023 ylijäämä oli noin 12,1 M€. Alkuperäinen tilikauden tulosarvio oli -985 956 €. Taseessa oli 31.12.2023 ylijäämää reilut 40,8 M€.

Toimintakulut toteutuivat 121,6 M€:n suuruisina, vähennystä edelliseen vuoteen -56,40 %. Muutosta selittää hyvinvointialueille siirtyneet sosiaali- ja terveyspalvelut. Vertailukelpoinen toimintakulujen muutos edelliseen vuoteen (ilman Sosteria) oli -0,2 M€. Palvelujen ostot sekä aineisiin ja tarvikkeisiin varatut rahat toteutuivat noin 2,1 M€ alle talousarvion. Valokuituyhteyksiin varattua avustusrahaa 1,5 M€ ei käytetty lainkaan.

Tilikauden tulosta paransi muun muassa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 3,9 M€ suurempi verotulokertymä. Lisäykseen vaikutti suurimmalta osalta yhteisöveron ns. verohännät, joita valtio tilitti vuonna 2023 noin 3,5 M€. Valtionosuustulot ylittyivät talousarvioon nähden noin 3,2 M€. Summaan sisältyy sotekustannuksien osalta siirtolaskelmissa tilinpäätösarvioihin pohjautuvaa tilitystä, joka tullaan oikaisemaan maksettavissa valtionosuuksissa vuonna 2024.

Kaupungin lainakanta lisääntyi edellisvuoteen noin 17 %, ollen vuoden viimeisenä päivänä 110,3 M€. Lainamäärä oli 3 464 €/asukas, lisäystä 491 €/asukas.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 196 €/asukas. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 435€/asukas.

Kaupungin takausvastuut vuoden 2023 lopussa olivat 13,5 M€, jossa laskua edelliseen vuoteen 2,4 M€.

Kaupungin leasingvastuut vuoden 2022 lopussa olivat 17,4 M€, jossa lisäystä edelliseen vuoteen 2,8 M€.

Keskushallinto

Keskushallinnon tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, kehittämis-, elinkeino-, maaseutuelinkeino-, maaseutuhallinto-, talous- ja henkilöstö- sekä ict-palveluja.

31.12.2023 keskushallinnon henkilöstömäärä oli 54 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Keskushallinnon hallintopalveluille asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain; hyvinvointisuunnitelman toteutumista on seurattu ja digijohtoryhmän toiminta on vakiintunut. Lapsivaikutusten arviointia ei ole kuitenkaan saatu vakiinnutettua päätöksentekoon eikä sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa ole alettu valmistelemaan.

Kehittämis- ja elinkeinopalveluiden tavoitteet toteutuivat osittain. Vuoden 2023 aikana on ollut 556 yrityskontaktia 220 eri yrityksen kanssa, tavoitteena oli vähintään 500 kontaktia.

Kaksi aurinkovoimalahanketta on edennyt suunnitellusti.

Matkailuinvestointihankkeet ovat edenneet yrittäjävetoisesti.

Työvoimapaalveissa on aloitettu hanke osaan työvoiman saatavuuden edesauttamiseksi.

Vuonna 2023 kaupungille palkattiin tapahtumapäällikkö, jonka tehtävänä on muun muassa johtaa Savonlinnan ympärivuotista matkailuelämyskokonaisuutta ja rakentaa yhteistyötä kulttuuritoimijoiden ja kaupungin välille.

Talous- ja henkilöstöpalveluiden tavoitteista pääosa toteutui; kaupungin taseessa on ylijäämää noin 40,9 M€ ja Savonlinnan kaupungin

palvelutuotannon kustannukset ovat verrokkikuntien keskiarvon alapuolella. Väestömäärän ja -rakenteen muuttuminen tulee vaatimaan palveluverkkoon tehtäviä muutoksia, jotta tasapainoinen kuntatalous saadaan säilytettyä tulevaisuudessa. Savonlinnan kaupunkikonsernin lainamäärä per asukas oli 5 196 euroa, joka on Suomen kuntakonsernien keskiarvoa (7 840 euroa) alempi.

Sosiaali- ja terveystalvejen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyi 1.1.2023 hyvinvointialueen järjestettäväksi, jolloin myös tästä toiminnasta aiheutuneet kustannukset siirtyvät sinne.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen palvelualueeseen kuuluvat varhaiskasvatus, perusopetus ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus, muu koulutus sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.

31.12.2023 sivistystoimialan henkilöstömäärä oli 713 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Sivistystoimen hallintopalveilla asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin selvitys on

toteutettu ja jatkotoimenpiteet esitetty. Kehittämistyötä on tehty läpinäkyvämmäksi ja kehittämishankkeista on tiedotettu säännöllisesti. Opetuslaatuun laajentaminen on toteutunut lain tavoitteiden mukaisesti.

Hallintopalveiden nettomenot/asukas toteutuivat talousarvioon nähden yli puolet arvioitua pienempänä. Syynä tähän on eläkemenuperusteisten maksujen kirjaustavan muutos kesken toimintavuoden.

Tunnusluku	TP 2022	TA 2023	Toteuma 2023	Valmis
Asukasmäärä	32 088	31 123	31 842	☐
Nettomenot/asukas	11,7	11,06	5,0	☐

Kuva 2. Tunnuslukutaulukko Savonlinnan kaupungin tilinpäätös 2023 (s. 78)

Varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain; luonnontieteiden koulutuspolkuajattelua on toteutettu tavoitteen mukaisesti. Päiväkotien täyttöastetavoitteeseen 100 % päästiin ainoastaan Asematien päiväkodissa.

Myöskään kelpoisen työvoiman saatavuuden turvaamisessa ei aina onnistuttu.

Perusopetukselle ja iltapäivätoiminnalle asetetut tavoitteet toteutuivat lähes kaikki.

Koulutuspolkua oli tarjolla luonnontieteissä ja matematiikassa Mertalan koulussa ja musiikki- ja liikuntaluokkia Talvisalossa. Opettajille on järjestetty virkaehtosopimusperusteista koulutusta sekä lyhyempiä koulutustilaisuuksia. Hankerahoitusta on haettu ja saatu. Kelpoista työvoimaa ei aina ole ollut saatavilla sijaisuuksiin.

Lukiokoulutukselle asetetut tavoitteet toteutuivat kaikki. Molemmissa lukioissa toimii opiskelijakunta, joka kokoontuu säännöllisesti ja ulkopaiikkakuntalaisten opiskelijoiden määrä on lisääntynyt. Urheiluakatemiaan toimintaan osallistuvia urheilulinjan opiskelijoita oli 50 ja Taidelukion kuvataiteen erityistehtävän sekä musiikin erityistehtävän opiskelijoita saatiin runsaasti.

Avoimiin tehtäviin on saatu kelpoista työvoimaa ja lakisääteinen täydennyskoulutus on hoidettu suunnitellusti. Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeita on haettu ja rahoitusta niihin on saatu.

Muu koulutus tukee monimuotoista vapaata sivistystyötä ja taiteen perusopetusta sekä tekee yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Toiminnalle asetettu tavoite toteutui osittain; rahoitusneuvotteluissa toiminnalle asetetut opiskelijamäärätavoitteet saavutettiin, mutta opetustuntien ja osallistujien määrässä ei kaikilta osin päästy tavoitteisiin.

Usealle tulosalueelle toiminnalliseksi tavoitteeksi on asetettu lapsivaikutusten arviointi päätöksenteossa. Tilinpäätöskirjan mukaan tavoite on toteutunut. Lapsivaikutusten arvioinnin tekeminen ei kuitenkaan näy toimielinten päätöksiäkirjoissa. Päätöksenteossa se kuitataan lauseella *Lapsivaikutusten arvioinnilla ei ole merkittäviä vaikutuksia lapsiin, vaikka sitä ei ole edes tehty.*

Kasvatus- ja opetuspäällikön mukaan varsinainen lapsivaikutusten arviointi on tehty vain kahdessa asiassa.

Kulttuuripalvelut asetti toiminnallisiksi tavoitteiksi mm. luovien alojen toimintaedellytysten ja verkostojen kehittämistyön jatkamisen sekä tapahtumajärjestäjien tukemisen. Kulttuuritoimessa ja kirjastoissa järjestetään helposti saavutettavaa ja pääosin maksutonta toimintaa eri ikäisille. Kirjastoauton kävijämäärien kasvu uuden auton ja uusien toimintamahdollisuuksien myötä.

Avustuksia myönnettiin 28 toimijalle, kirjastossa järjestettiin helposti saavutettavia maksuttomia tapahtumia 104 kappaletta. Yhteistyöverkosto kasvoi S creatives -hankkeen ansiosta. Kulttuuritoimijoiden toimintaedellytykset parantuivat avustusmäärärahan kasvun myötä. Uuden kirjastoauton lainaus- ja kävijämäärät kasvoivat merkittävästi, yli 40 %. Kirjastoauto mahdollisti uusia toimintamuotoja käyttäjille.

Vuoden museo 2023-palkinnon sai Riihisaari – Savonlinnan museo. Palkinto myönnetään museolle, joka on omalla toiminta-alueellaan edistänyt merkittäväällä tavalla museoalan yhteiskunnallista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä museon toiminta on tuonut uusia tai erilaisia näkökulmia, ideoita ja ajatuksia museotalle. Palkinnon jakavat Kansainvälisen museoneuvosto ICOM:in Suomen komitea ja Suomen museoliitto.

Vapaa-aikapalveluissa ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistamisen sekä nuorisotilojen aukiolojen lisäämisen osalta ei päästy tavoitteeseen, sillä nuorisotyössä on ollut koko vuoden vajaa henkilöstöresurssi. Sen sijaan liikunta- ja virkistyspaikkoja on kunnostettu ja ylläpidetty suunnitelmien mukaisesti.

Aholahteen rakennettiin uusi huoltorakennus. Tarkastuslautakunta haluaa kiittää erittäin hyvien hiihtoreittien talvikunnossapidosta.

Terveysliikuntaryhmiä on pystytty loppuvuodesta lisäämään ja uimahallilla on ollut käyntikertojen valossa paras vuosi kymmeneen vuoteen, noin 84 000 käyntikertaa.

Tekninen toimiala

Tekninen toimiala huolehtii kaavoituksesta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, aravalain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä, tiepalveluista, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, vesihuoltolaitoksista, toimitilapalvelusta, työllisyyspalvelusta, ruoka- ja siivouspalveluista sekä ympäristöterveydenhuollosta vastuukuntamallilla. Logistiikkayksikkö suunnittelee ja kilpailuttaa taloudellisesti eri lainsäädännön alaista kunnan vastuulla olevaa henkilöliikennettä. Hankintayksikkö opastaa ja kilpailuttaa hankintalain mukaista tavara- ja palveluhankintaa yhteistoiminta-alueellaan.

31.12.2023 teknisen toimialan henkilöstömäärä oli 288 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Hallintopalveluille asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lähes kaikki; investointien kustannustehokkuutta lisättiin valmistelemalla koritettu investointisuunnitelma, jossa on otettu huomioon käyttötalousvaikutukset. Joukkoliikenteen mobiililippujen myynti aloitettiin 1.5.2023. Markkinavuoropuheluja hyödynnettiin julkisissa hankinnoissa noin 35 %:ssa tehdyistä hankinnoista.

Työllisyyspalvelujen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat osittain. Te-uudistuksen valmistelu käynnistettiin ja Savonlinnan seudun poikkeuslupahakemus työllisyysalueeseen hyväksyttiin.

Lisäksi kaikki nuorten työllistämiseen varatut kesätyösetelit käytettiin ja kuntakokeilun sivutoimipisteet Punkaharjulla ja Kerimäellä olivat avoinna 2 – 3 kertaa kuukaudessa.

Kuntakokeilun asiakkuuksien siirtymisessä avoimille työmarkkinoille tai opiskelemaan ei päästy tavoitteeseen eikä myöskään maahanmuuttajapalveluiden työperäisten maahantulijoiden määrässä.

Kunnallisteknisten palveluiden tavoitteiksi oli asetettu katujen, kevyenliikenteen väylien ja katuvaloverkostojen saneeraukset sekä puistojen, leikkikenttien ja uimarantojen perusparantamista ja kunnossapito varattujen määrärahojen puitteissa samoin kuin katujen, jalkakäytävien ja kevyenliikenteen kohteiden päällystämisen päällystysohjelmaan varattujen määrärahojen puitteissa. Laituri paikkojen inventointi toteutui vuoden 2023 aikana ja sähköinen venepaikkavarauksjärjestelmän käyttöönotto saatiin valmisteltua niin, että järjestelmä avautui 16.1.2024.

Tavoitteet toteutuivat joko kokonaan tai osittain.

Maankäyttöpalveluissa kaavoitusohjelmaa on toteutettu ja strategisen yleiskaavan kaavaehdotus on laitettu nähtäville loppuvuodesta 2023. Merkittävistä kaavamuutoksista on muun muassa pidetty yleisötilaisuuksia kaavatyön eri vaiheissa ja lisäksi käytössä ovat olleet karttakyselyt netissä. Asukkaita on tiedotettu kaavan nähtävillä olosta ja pidetty erilaisia kuulemisia sekä neuvotteluja.

Kaupungin vetovoiman lisäämiseksi on käynnissä maanomistajalähtöisiä kaavoitushankkeita (kaavoitussopimus, kaavakonsultti, kaupungin osuus hallinnollinen käsittely ja työn ohjaus). Lehtiniemen kaavaehdotus on ollut nähtävä vuoden vaihteessa 2023 ja 2024.

Yhteistyössä elinkeinopalvelujen kanssa pyritään saamaan uusiutuvalle energialle erityisesti aurinkovoimapuistojen alueita. Tuulivoima- ja aurinkovoimaloista on kontaktoitu alan yrityksiä ja kaksi hanketta on käynnistymässä.

Maankäyttöpalveluille asetetut tavoitteet toteutuivat joko kokonaan tai osittain.

Toimitilapalveluiden asettamat tavoitteet toteutuivat; poistettavien rakennusten osalta päätökset tehty. Markkinatilanne alueella on haastava julkisten kohteiden myymiseen.

Ruoka- ja siivouspalveluille asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat; kaksi keittiötä sulkeutui ja ruoan valmistuksessa käytetään ainoastaan kotimaista lihaa ja ostetaan mahdollisuuksien mukaan lähiruokaa. Hävikkiruoan määrä on tavoitteen mukaan vähäistä. Siivottavien neliöiden kustannuksissa päästiin tavoitteeseen.

Ympäristöterveydenhuolto siirtyi osaksi kaupungin toimintaa vuoden 2023 alussa ja talousarviokirjan mukaan strategiset ja toiminnalliset tavoitteet määritellään kevään 2023 aikana. Tavoitteet olisi tullut asettaa vuoden 2023 aikana.

Ympäristöterveydenhuolto ei asettanut toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2023 lainkaan.

Savonlinna Vesi huolehtii toiminta-alueellaan asiakkaittensa vesihuollon järjestämisestä: talousveden tuotannosta ja jakelusta sekä jäteveden käsittelystä ja puhdistuksesta laadukkaasti, toimintavarmasti ja kohtuullisin kustannuksin.

Vuodelle 2023 tavoitteeksi oli asetettu vesistön veden laadun säilyminen erinomaisena sekä korjausvelan määrän väheneminen ja vesihuollon kustannukset. Puhdistettujen jätevesien vaikutus purkuvesistöön ei ole merkittävää ja veden laadussa ei ole todettu merkittäviä

muutoksia aikaisempaan. Vesihuoltoverkostoa on saneerattu lähes tarvittavalla määrällä. Kaupunginvaltuuston tietoon on saatettu tavoitteen mukainen kustannustehokkuusselvitys marraskuussa 2023. Saneerausvelan määrän vähentämistä ei ole voitu tarkasti osoittaa.

Rakennusvalvontapalveluiden tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista siten, että rakentaminen täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset sekä kehittää ja ylläpitää rakennusvalvonnan toimintoja osana rakentamisen kokonaisuudesta kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Rakennusvalvonnan asettamat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Rakennuslupia käyttötarkoituksen muutoksille lomarakennuksesta asuinrakennukseksi myönnettiin kuusi kappaletta. Yhtään kielteistä päätöstä ei ole tehty. Kaikki rakentamiseen liittyvät luvat voidaan hakea sähköisesti.

Talouspalvelut on keväällä 2023 tehnyt alustavan selvityksen kiinteistöverotuloista ja selvityksen mukaan kaupungilta jää vuosittain saamatta merkittävä määrä kiinteistöverotuloja. Tämä johdosta rakennus- ja ympäristölautakunta on päättänyt käynnistää vuonna 2024 rakennus- ja huoneistorekisterin laadunparantamishankkeen, jonka tarkoituksena on selvittää rakennusten ominaisuustietojen ja rakennusten sijaintien osalta mahdollisia puutteita.

Kaupungin ympäristönsuojelupalvelujen tehtävänä on valvoa ja edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua Savonlinnassa lakien ja niiden perusteella annettujen säädösten mukaisesti.

Tavoitteena olevaan vesistöjen tilan paranemiseen tai vähintään ennallaan pysymiseen ympäristönsuojelupalvelut toteaa, ettei tiedossa ole, että ekologiselta tilaltaan hyvää huonompiin kuuluvien vesistöjen lukumäärä olisi kasvanut

Savonlinnassa. Vuonna 2023 jätevesilaitteiden saneerauksille myönnettiin 52 toimenpidelupaa. Vieraslajihavaintojen määrä on pysynyt

edellisvuoden määrän tasolla, samoin kuin roskaamistapaukset eivät ole lisääntyneet.

Kuva 3. Kaupungin uimaranta keskustassa.

Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asettaa tavoitteet myös konserniyhteisöille. Konsernin toimintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje, joka on päivitetty vuonna 2018.

Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:llä toiminnallisia tavoitteita yhtiöllä oli kaksi; bio- ja pakkausjätteiden kunnallisen kuljetusmallin käynnistäminen ja tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen entistäkin asiakaslähtöisemmäksi.

Yhtiö teki brändimuutoksen keväällä 2023 ja tässä yhteydessä otettiin käyttöön aputoimimiemi Kierrätysyhtiö Rippee. Heinäkuussa 2023 käynnistyi kunnallinen kuljetusmalli bio- ja pakkausjätteillä. Kunnallinen malli käynnistyi odotettua paremmin, käytännössä yhteydenotot yhtiön suuntaan tyhjennysten ajankohdasta ja niiden onnistumisesta olivat vähäisiä.

Savonlinnan Vuokratalot Oy on jatkanut peruskorjauksia ja vaativien kiinteistöjen purkamisia. Yhtiön taloudellisen tilan parantamisen lisäksi vuokra-asuntokannan vähentämisellä on pyritty vakauttamaan myös alueen asuntomarkkinatilannetta. Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy on sulautunut Savonlinnan Vuokratalot Oy:öön 1.1.2023. Yhtiö on poistunut konsernirakenteesta.

Savonlinnan Vuokratalot Oy käynnisti vuonna 2022 senioritalonhankkeen, talo valmistuu kesäkuussa 2024.

Savonlinnan Yritystilat Oy on rakennuttanut Luonnonvarakeskuksen (LUKE) käyttöön Kasvu2-rakennuksen, joka sisältää erikoiskasvihuoneen, lisää työtiloja tutkimuksen käyttöön sekä aineistopalvelutilat. Rakennus valmistui helmikuussa 2023. Kaupungin sijoitus

Savonlinnan Yritystilat Oy:n vapaaseen pääomaan oli 3 miljoonaa euroa kyseisen hankkeen rahoittamiseksi. Yhtiön talous on vakaa ja maksukyky hyvä.

Savonlinnan Hankekehitys Oy:n ja kaupungin kesken on tehty sopimus hankehallinnoinnista ja kaupungin vuosittaisesta rahoitusosuudesta hyväksytyihin hankkeisiin. Kaupunki maksaa yhtiölle vuosittain 450 000 euroa rahoitusosuutta.

Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon maksuvaikeuksien vuoksi Savonlinnan kaupunki yhdessä Enonkosken kunnan kanssa joutui takaajana maksamaan yhtiön erääntyneen lainan 1,3 M€ alkuvuodesta 2023. Irtisanotusta lainasta tehtiin takaisinmaksuohjelma. Yhtiölle laadittiin rahoitus- ja kehittämissuunnitelmia sekä kartoitettiin yhtiön tai kiinteistön myyntiä. Tavoitteissa ei onnistuttu ja yhtiökokous teki tammikuussa 2024 päätöksen yhtiön hakeutumisesta selvitystilaan.

Koronapandemian myötä Savonlinnan Jäähalli Oy:n toiminta on ollut epävarmaa ja vaikuttanut yhtiön maksuvalmiuteen. Kaupunki käynnisti vuonna 2022 selvityksen yhtiön osalta ratkaisun löytämiseksi esim. purkamismenettelyn kautta. Mahdollisia omistuksellisia ja rakenteellisia vaihtoehtoja on arvioitu ja valmisteltu vuoden 2023 aikana. Kaupunginhallitus teki kuitenkin päätöksen, että harjoitusjäähallin kauppaa ei toteuteta ja yhtiö jatkaa toimintaansa erillisenä yhtiönä. Kaupunginvaltuusto myönsi yhtiölle vuokriin kohdistuvan akordin sekä kompensatioita yhtiöltä saataviin tuottoihin taloudellisen tilanteen vakiinnuttamiseksi, jotta harrastustoiminta voidaan hallita turvata.

6. INVESTOINNIT JA KORJAUSVELKA

Alkuperäisen talousarvion mukaiset investointimenot olivat noin 23,6 M€. Kaupunginvaltuuston muutosten jälkeen määrärahaa oli noin 27,5 M€. Tilinpäätöksen mukaan investointeihin käytettiin vuonna 2023 noin 21,2 M€.

Suurimpia investointeja oli Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeiden ostaminen (3 M€) ja Punkasalmen uuden puukoulurakennuksen ja vanhan osan peruskorjauksen loppuunsaattaminen (6,6 M€). Kunnallisteknisille palveluille aloitettiin rakentamaan uutta henkilöstörakennusta (1,4 M€) Schaumanintien varikolle. Kulennoisharjun pohjavedenkäsittelylaitos valmistui joulukuussa 2023 (1,1 M€).

Korjausvelka tarkoittaa rakennuksessa tai rakennuskannassa olevaa korjausvajetta ja sitä syntyy, kun ennakoivan kunnossapidon sijaan tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä hätäkorjauksia. Korjausvelan määrä kertoo, kuinka paljon korjauksiin olisi pitänyt investoida, jotta rakennukset olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Laskennallista korjausvelkaa alkaa kertyä, kun rakennuksen kunnan tavoitetaso laskee alle 75 %.

Kaupungin peruspalveluiden laskennallista korjausvelkaa on saatu vähennettyä edellisvuoteen verrattuna ja sitä on noin 9,7 M€ vuoden 2023 lopussa.

Kunnallistekniset palvelut on pyrkinyt lisäämään katuvalokohteiden saneeraus määrää, jotta katuvaloverkoston korjausvelkaa saataisiin kurottua tulevaisuudessa umpeen. Suunnitelmallisella katuvaloverkoston saneerausohjelmalla voidaan katuvalot päivittää tulevaisuudessa vaadittavien standardien mukaisiksi ja samalla parantaa kaupunkilaisten turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Katuverkon osalta vuotuinen saneerausbudjetti tulisi kunnallisteknisien palveluiden mukaan olla vähintään 1,6 M€, jolloin korjausvelan kasvu saataisiin pysähtymään ja taittumaan vuoteen 2030 mennessä.

Savonlinnan Veden vesihuoltoverkoston laskennallinen korjausvelka on 47,7 M€. Vuosittainen saneeraustarve on noin 2,7 M€, joka on varattu talousarvioon.

Kuva 4. Punkaharjun uusi puukoulu.

7. HENKILÖSTÖ

Yleistä

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä väheni 37 henkilöllä vuodesta 2022. Vähenemiseen vaikutti Etelä-Savon hyvinvointialueelle siirtyneet 61 työntekijää ja samanaikaisesti kaupungin palvelukseen siirtyneet 25 ympäristöterveydenhuollon työntekijää.

Henkilöstökulut toteutuivat tilinpäätöksen mukaan noin 0,7 M€ pienempänä edellisvuoteen verrattuna.

Palvelussuhde 31.12.2023	Keskushallinto	Sivistystoimiala	Tekninen toimiala	Koko kaupunki
Vakinaiset	52	552	258	862
Määräaikaiset	2	161	30	193
Yhteensä	54	713	288	1055

Taulukko 2. Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.2023 (pl. työllistetyt työntekijät)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Vakinaiset	1073	992	907	900	911	926	903	890	862	-28
Määräaikaiset	197	201	181	182	137	142	180	202	193	-9
Yhteensä	1270	1193	1088	1082	1048	1068	1083	1092	1055	-37

Taulukko 3. Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä 31.12. vuosina 2015–2023 (pl. työllistetyt työntekijät)

Työhyvinvointi ja sen kehittäminen

Työhyvinvointikysely toteutettiin Kevan verkotyökalun avulla alkuvuodesta 2023. Kyselyn vastausprosentti oli noin 71.

Harmillista, että noin 30 % jätti vastaamatta työhyvinvointikyselyyn. Millä keinoilla vastausinnostusta saataisiin nostettua?

Kyselyn tulokset pysyivät erittäin hyvällä tasolla ja osittain jopa hieman paremmalla tasolla vertailukuntien tuloksiin nähden. Vertailuaineisto koostuu 16 organisaatiosta (suuret

kunnat) ja vertailuaineistossa oli reilut 15 000 vastaajaa.

Sairauspoissaolot vähenivät edelliseen vuoteen nähden 3,9 kalenteripäivää/htv. Vuoden 2023 sairauspoissaolopäivät olivat 14,7 pv/htv. Kuntien keskiarvo vuonna 2022 oli 20,7 päivää/htv.

Korvaavan työn käyttö on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna 101 kalenteripäivää. Vuoden 2022 toteuma oli 193 kpv ja vuoden 2023 toteuma 294 kpv. Kehityskeskusteluja on käyty 31.12. tilanteessa 83,4 % vakituisesta henkilöstöstä.

Henkilöstön koulutuspäivät toteutuivat tavoitteen mukaisesti 1,5 pv/htv.

Kuntien valtionosuuksiin tuli vuoden 2023 alussa kokonaan uusi laskentatekijä: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kerroin. Kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mukaan.

Savonlinnan kaupungille maksettiin 604 000 euroa HYTE-kertoimen mukaista valtionosuutta vuonna 2023. Raha on yleiskatteellista rahaa, eikä sitä ole erikseen korvamerkitty.

Voisiko HYTE-rahaa kohdentaa jatkossa kunta-laisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteisiin?

Savonlinnan kaupungille on palkattu keväällä 2023 hyvinvointi- ja osallisuussuunnittelija, joka toimii tehtävässään muun muassa kaupungin hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman sekä vuosittaisen hyvinvointiraportin valmistelijana, työskentelee hyvinvointiasioiden yhteyshenkilönä ja tekee yhteistyötä eri

viranomaisten, järjestöjen ja kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Savonlinnan kaupungin henkilöstö on osaavaa, sitoutunutta ja toimii aktiivisesti työtehtävissään. Yhteishenki omassa työyhteisössä on hyvää. Organisaation ohuus ja sitä kautta haavoittuvuus nähdään heikkoutena, jos henkilöstöresursseja edelleen vähennetään.

Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus käyttää maksutta kaupungin liikuntapaikkoja. Lisäksi työnantaja on tukenut henkilöstön hyvinvointia antamalla Smartum-liikuntaseteleitä.

Asukkaiden hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu lain mukaan kaupungin tehtäviin ja yksi näkyvimmistä vaikuttamisen muodoista on ollut kumppanuuspöydät. Tulevaisuudessa kumppanuuspöydät korvataan asukasilloilla, joilla toivotaan runsaampaa osanottoa ja eri ikäisten asukkaiden äänen kuulumista.

Tarkastuslautakunta toivoo, että poliittinen päätöksenteko Savonlinnan kaupungissa olisi sellaista, että sillä tuettaisiin yhä enemmän henkilöstön hyvinvointia.

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Arvio kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on esitetty tilinpäätöksen sivuilla 34 - 39. Kaupunginhallitus toteaa selonteossa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havaintojen perusteella toiminnassa ei ole ollut vakavia ongelmia tai puutteita eikä merkittäviä riskejä ole realisoitunut.

Henkilöstöriskit

Tulevina taloussuunnitelma vuosina kaupungin vakinaista henkilöstöä tulee eläköitymään runsaasti. Osaavan henkilöstön rekrytoiminen voi muodostua haasteelliseksi tulevaisuudessa kaikkien kuntien kilpaillessa samasta osaavasta, kuntaosaajien joukosta. Henkilöstövähentämisen pehmentämiseksi on mietittävä toimia työurien ajalliseksi pidentämiseksi.

ICT-riskit

Voimassa oleva lainsäädäntö ja Savonlinnan kaupungin tietoturvapoliittikka määrittelee Savonlinnan kaupungin yhteiset tietoturvallisuuden liittyvät periaatteet ja menettelytavat. Poliittikkaa tarkennetaan erillisillä ohjeilla ja yksiköiden omilla tietoturvamääräyksillä ja toimitatapaohjeilla.

Tietoturvallisuuden merkitystä lisäävät tietoturvahyökkäysten ja muiden uhkien lisääntyminen, sähköinen asiointi, kansainvälistyminen, tekninen kehitys sekä toimintojen ja palveluiden siirtyminen tietoverkkoihin. Venäjän hyökkäyssodan ja Suomen Nato-hakemuksen myötä kyberhyökkäysten ja erilaisten vaikuttamisten määrä on lisääntynyt merkittävästi. Vuonna 2023 toiminta oli kuitenkin suhteellisen luotettavaa.

Kiinteistöjen määrä ja kunto

Kuntaliitoksien myötä kaupungille on jäänyt merkittävästi kiinteistömassaa. Vajaakäytössä olleita kiinteistöjä on pystytty vähentämään. Tilojen vähentämisen merkitys korostuu nousevien energiakustannusten myötä käyttötalousvaikutuksen pienentämiseksi. Riskinä on, että vajaakäyttöisten ja käytöstä poistuvien kiinteistöjen ylläpitokustannukset jäävät edelleen raskittamaan kaupungin taloutta, vaikka tiloja yrittäisiin realisoida.

Sote-uudistus on luonut uuden kiinteistöriskin kaupungille sote- ja pela-palvelutuotannon käytössä olevien kiinteistöjen vuokrasopimusten kautta. Sopimukset siirtyivät hyvinvointialueen osalta ns. vanhoina sopimuksina ja ne ovat pääosin toistaiseksi voimassa olevia. Sote- ja pela-kiinteistöjen vuokrataso on osin epäedullinen. Kiinteistöjä tulee pyrkiä myymään ja samalla

tulee lähteä valmistautumaan kiinteistöjen yhtiöittämiseen.

Savonlinnan vesilaitos

Vesilaitoksen osalta suurin riski on ollut varavedenottamoiden puute. Vesilaitos on ryhtynyt poistamaan riskiä. Toimintavarmuuden ylläpitämiseksi on erityisesti kiinnitetty huomiota riittävään henkilöstömäärään ja henkilöstön osaamistason laajentamiseen. Vesilaitoksen investointeja on lisätty mahdollisten riskien pienentämiseksi ja toimintavarmuuden ylläpitämiseksi sekä verkoston saneerausvelan pienentämiseksi.

Konsernivalvonta

Konsernirakenteen uudistamista Savonlinnan kaupungin kokonaisedun näkökulmasta jatketaan edelleen. Konsernirakennetta selkiytetään ja yksittäisiä asunto-osakkeita pyritään myymään.

Konserniyhtiöiden valvonta- ja seurantavastuu on määritetty konserniohjeessa ja talousarviossa. Konsernivastuuviranhaltijan tehtävänä on valvoa yhtiön toimintaa sekä raportoida tarvittaessa kaupunginjohtajalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle, jotka antavat tarvittaessa yhtiöille toimintaohjeita. Määräykset kokonaisuudesta konsernivalvonnan järjestämiseksi on hallintosäännössä.

Konserniyhtiöt antavat kaupunginhallitukselle tiedoksi vuosittain raportin yhtiön sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta kuluneelta vuodelta sekä suunnitelmasta tulevalle vuodelle.

Konsernivalvontaa on tuettu kaupungin sisäisen tarkastuksen avulla. Sisäisen tarkastuksen vuosittaiseen suunnitelmaan sisältyy myös konserniyhtiöiden valvonta.

9. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunta on edellä esittänyt arvion kaupungin ja kaupunkikonsernin tilivuoden 2023 toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Kaupungin talous on ollut neljättä vuotta peräkkäin positiivinen ja vuoden 2023 lopussa taaseessa oli vajaat 41 M€ ylijäämää. Tämä antaa hyvän pohjan tulevaisuuden haasteisiin.

Päätös kolmen kyläkoulun lakkauttamisesta tehtiin vuonna 2023 ja Juvolan, Kallislahden ja Louhen koulut sulkevat ovensa keväällä lukuvuoden 2024 päättyessä. Savonrannalla yläkoululla opetus ei jatkunut enää syyslukukaudella 2023.

Päätökset koulujen lopettamisista aiheuttivat kuntalaisten keskuudessa valtavasti keskustelua ja erilaisia kansalaistapahtumia koulujen säilymisien puolesta.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä sitä, että kaupunki puolustaa Savonlinnan keskussairaalan toiminnan jatkumista ympärivuorokautisena yhteispäivystyssairaalana aktiivisesti.

Tarkastuslautakunta pyytää tavoitteiden valmistelussa kiinnittämään huomiota, että tavoitteet asetetaan johdonmukaisesti ja mittarit asetetaan selkeästi. Tällöin niiden toteutuminen on helposti arvioitavissa. Laadullisten tavoitteiden

kohdalla arviointi on usein hankalaa tai mahdotonta. Tarkastuslautakunta suosittelee, että laadulliset tavoitteet kannattaa asettaa ylätason tavoitteiksi, joiden toteutumista arvioidaan tarpeellisella määrällä määrällisiä tavoitteita.

Vuoteen 2027 mennessä arvioidaan kaupungin henkilöstöä eläköityvän suuri joukko, reilut 60 henkilötyövuotta. Eläköitymisen myötä on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota henkilöstön hyvinvointiin ja oikeanlaiseen osaamistarpeeseen.

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota siihen, ettei Savonlinnassa päätösten vaikutusten ennakoarviointi ole Kuntaliiton suositusten mukainen. Lautakunta pitää positiivisena, että kaupungilla on käytössä lapsivaikutusten sekä yritysvaikutusten arviointi. Todellisuudessa kaupunginhallinnossa tehtävät päätökset ovat mittavampia ja laajempia. Niillä on vaikutusta laajempaan joukkoon kaupunkilaisia, syvemmin kaupungin talouteen ja ympäristöön.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Savonlinnan kaupunki alkaa päätösten ennakoarvioinnissa noudattaa Kuntaliiton suositusta. Suosituksen mukaan päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee ottaa huomioon, miten ne vaikuttavat eri ikäisiin kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.

10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2023 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lausunnon tulee olla valtuuston käsiteltävänä viimeistään kuluvan vuoden marraskuun loppuun mennessä.

11. ALLEKIRJOITUKSET

Savonlinnassa 20. toukokuuta 2024

Markku Nousiainen, puheenjohtaja

Tuomas Loikkanen, varapuheenjohtaja

Kimmo Kaksonen

Aniitta Kaskinen

Marjut Loikkanen

Juho-Petteri Malinen

Jarmo Mutikainen

Marja Sisko Nousiainen

Martti Nykänen

Leena Sallinen

Tuula Sallinen

Kuvissa tarkastuslautakunnan jäsenet vasemmalta alkaen: Juho Malinen, Marjut Loikkanen, Martti Nykänen, Leena Sallinen, Tuula Sallinen, Jarmo Mutikainen, Marja Sisko Nousiainen, Kimmo Kaksonen, Markku Nousiainen sekä Tuomas Loikkanen ja Aniitta Kaskinen.